UITTREKSELS UIT TIJDSCHRIFTEN.

De vorm waarin deze uittreksels verschijnen is voorloopig, even als de keus der geraadpleegde tijdschriften. Hun omvang en hun aard zullen zoo noodig naar omstandigheden worden gewijzigd.

The Athenaeum, Part 313, January, 1854. N⁰ 1367. p. 19. — *Antiquarian Cumae, Canosa and Pompeii.* Berigten over opgravingen. Die te Cumae worden door den prins van Syracuse in persoon bestuurd, er worden Romeinsche graven in eene Nekropolis (kerkhof) opgedolven, men meent echter, alleen dan weder zoo schoone vondsten als in het begin van 1853 te doen, wanneer men weder Grieksche graven aantreft. — Te Canosa worden terra-cotta vazen gevonden: de Napelsche regering heeft aan den Cavaliere Bonucci het toezigt daarover opgedragen. — Te Pompeii is bij de Stabische poort een belangrijk atrium opengelegd, waarin men o. a. den zeldzamen vond van een levensgroot Apollobeeld in brons heeft gedaan. — p. 23. — *Painting the Parthenon.* In het nieuwe Crystal-Palace te Sydenham heeft men eene proef genomen van gekleurde beeldwerken, door drie gerestaureerde copien uit het fries van het Parthenon naast elkaar te leggen, éène wit, eene tweede met blaauw gekleurden achtergrond en eene derde geheel gekleurd; de beide laatsten voldoen niet. — N⁰ 1368. *Educational Books.* p. 52. *W. Smith, a History of Greece from the earliest times to the Roman Conquest.* — Naar Grote en Colonel Mure. Prijzende aankondiging; ook wordt goedgekeurd, dat S. belangrijke biographische bijzonderheden of karakteristieke anecdoten over groote mannen verkozen heeft boven het verhaal van »elke nietige schermutseling, den naam van ieder vorstje, of eene aanteeke»ning over elke bekende gebeurtenis, hoe onbeduidend ook uit een historisch »oogpunt"(?). — *F. G. Schöne, Euripides' Iphigenia in Aulis.* Uit het Duitsch door den Rev. H. Browne M. A. — Behoort tot de collectie »Arnold's »School Classics.". In de inleiding wordt doel en plan van het stuk opgegeven, de mythologische punten verklaard, en eenige voorname »literary cha»racteristics" opgegeven. De tekst is zuiver. Achteraan komen goede noten en eene opgave der metra. — p. 53. *The Rev. J. S. Purton, Cicero pro Milone, with a Translation of Asconius' introduction* etc. Prijzende aankondiging. De tekst steunt op Orelli; de vertaling is goed, eveneens de Engelsche noten

en de vertaling van »alle moeijelijke plaatsen." De uitlegging is soms »bijna »al te elementair." — N⁰ 1369, p. 81. *E. G. Niebuhr, Lectures on ancient Ethnography and Geography, translated from Dr. Isler's German by Dr. L. Schmitz.* Na eenige prijzende woorden voor N. wordt gelaakt dat S. niet in noten heeft medegedeeld wat uit later onderzoek gebleken is. — *Our library Table*, p. 85. *The Rev. H. Thompson, the Works of Horatius, with a biographical Memoir.* — Zonder noten, of opgave waarop de tekst rust, maar met meer dan 200 gravures met register, en eene »uitmuntende levensbe»schrijving van Horatius." — *Philological Society*, p. 91 (13 Jan.). *Prof. Malden, on some Greek Metres:* de hexameter bestaat oorspronkelijk uit twee verzen, — v v | — v v | — v en v | — v v | — v v | — v, van daar werd hij met den elegiacus verbonden (?). Daaruit volgt verder, dat de meeste Lyrische maten slechts variaties op den hexameter zijn (?) — *Rev. J. W. Blakesley; opmerkingen omtrent den slag bij Márathon.* De (onbewezen) afwezigheid der Perzische ruiterij wordt verklaard en de taktiek van Miltiades als eenige reden der overwinning opgegeven. — p. 92. *Fine arts. The Pompeian court at the Sydenham palace.* Men heeft er een huis opgerigt, zamengesteld uit navolgingen der huizen te Pompeii, met geringe afwijkingen, en omtrent zoo groot als de grootste der Pompeiische woningen (het zoogenaamde huis van Pansa). — p. 93. *Painting the Parthenon.* Bevestiging van het vorige, het staat gelijk met »to »paint the lily and gild refined gold" — N⁰. 1370, p. 117. *Our library Table. Hyperides, ed. Schneidewin.* Uittreksel uit S.'s voorrede. De schrijver(Schn.) — »niet zoo als een ander geleerde van het vaste land"(?) — geeft ook aan Babington den verdienden lof. — p. 119. *Foreign correspondence.* Mr. Dennis geeft op dat in de ruinen van het Etrurische Rusellae (bij Grosseto) nog geene opgravingen zijn geschied. Na het verschijnen van zijn werk is dit gebeurd door Signor Santi van Montalcino: deze heeft echter slechts eenen vrij belangrijken scarabeus ontdekt. De muren zijn rondom met dikke doornstruiken begroeid. Het best bewaarde deel der muren is het noordelijke, maar dit is tevens het moeijelijkst te naderen: de vlakte bestaat uit alluvium van de rivier Ombrone, zoodat Rusellae eenmaal aan de kust moet hebben gelegen. — p. 123. *Fine Arts. The Greek court ut the Sydenham palace. Painting the Parthenon.* Verdere redeneringen. — Part 314, February, 1854. — N⁰ 1371, p. 149. *Foreign Correspondence.* Vervolg van N⁰ 1370, bijna zonder verder belang voor classieke Litteratuur. — p. 152. *Royal Society of Literature. Jan. 25.* — Grieksche vazen uit Rhodus. — p. 177. *Reviews. The Rev. Edw. Trollope, Illustrations of Ancient Art, selected from.... Pompeii and Herculaneum.* Nomenclatuur. — p. 179. *Friedrich Jacob, Horace and his Friends*, Vol. II. Vgl. een vroeger artikel N⁰ 1330. Dit deel wijkt nog meer van het antieke af dan het vorige. — N⁰. 1372, p. 118. *Fine arts. The Roman courts at the Sydenham palace.* Overdenkingen. — N⁰ 1373, p. 210. *Reviews, Gibbon's Decline and Fall of the Roman Empire. With Variorum Notes.* Uit Bohn's shilling series. Sterk afkeurende recensie, zoo over tekst als noten: het misstaat in de overigens zoo goede series. — p. 211. *Our library Table. Robert Ellis, a Treatise on Hannibal's Passage of the Alps, in which his Route is traced over the Little Mont Cenis.* Lezenswaardig: de rots die H. met vuur en azijn opende zou een gletscher geweest zijn, enz. — p. 212. *Ovidius, Fasti, ed. Paley.* Gunstige recensie. Ten opzigte der Romeinsche geschiedenis is P. ultra-conservatief. — p. 218. *The Roman courts* enz. Zie boven. Eene lange opsomming van interessante bijzonderheden over antieke kunst.

De zalen bevatten collecties van afgietsels der meest beroemde kunstwerken. — p. 221. *Miscellanea. Remains of Roman London.* Ontdekking van eenen vloer van mozaïk in *Broad Street;* de vloer is nog niet geheel opengelegd: hij schijnt 30 voet in 't vierkant te bedragen en werd 13 voet onder den beganen grond gevonden: de teekening stelt »bladen en bloemen" voor » in de natuur»lijke kleuren, op de gewone wijze, stout gewerkt." (De vloer is sedert geheel blootgelegd, ook het onderwerp wordt in de dagbladen nader aangegeven). — N° 1374. *Our library Table*, p. 245. *M. Piccolos*, *Suppl. à l'Anthologie Grecque.* Bevat uittreksels uit de Anthologia Palatina en uit de Planudea, epigrammen van Byzantijnsche dichters, en onuitgegeven gedichten uit de Florentijnsche Bibliotheca Laurentiana, een vervolg op degenen, die in de *Revue de Philologie* zijn uitgegeven (II. 305—335). De epigrammen staan reeds in 't vierde deel van Cramers Anecdota Parisiensia. Voorts komen nog noten op twee fabels van Babrius volgens een Bodleiaansch hs. te Oxford, en op »Theocritus en Moschus." — *W. Freund*, *P. Virgilii Maronis Carmina.* Zeer aanprijzende aankondiging. — p. 247. *Reforms in the University of Cambridge.* Zij dagteekenen gedeeltelijk reeds van meer dan 30 jaren herwaarts en zijn dus niet aan prins Albert te wijten. — *Our weekly gossip*, p. 248. Voorlezing van Layard over ontdekkingen na zijn vertrek van Ninive aldaar geschied.

Gids, Jan. 1854. bl. 110. *Susan*, *Progr. van het Gymn. te Deventer*, *door Dr. Sicherer.* — Maart, bl. 269. *Dr. C. A. Engelbregt*, *iets over de Agrarische wetten bij de Romeinen.* De Gids is zeker in handen van de meeste lezers der Mnemosyne, weshalve ook dit belangrijke stuk alleen behoeft te worden genoemd. De noot op bl. 299 geeft gelegenheid tot het verbeteren eener misstelling in ons stuk over Licinius Stolo, *Mnem.* I. 173 en verder, waar het woord *iugerum* door *bunder* vertaald wordt. Het *iugerum* bedraagt 25 ▢ roeden 27.4343 ▢ ellen, en dus is bijna gelijk aan de hedendaagsche *pezza* van 26 ▢ roeden 40.6224, en juist gelijk aan 28800 ▢ voet volgens de oude Romeinsche maat van 0.29624 el (thans is die 0.29789 el). — April, bl. 527. *Bijdragen tot de kennis en den bloei der Nederl. Gymn. voor* 1852.

Gersdorf's Repertorium. 1854. I. 1. — S. 22. (13). *Aristonici περὶ σημείων Ἰλιάδος rell. ed. L. Friedländer.* Inhoudsopgave van het werk, namelijk van zijn eerste deel, Fragmenta Schematologiae Aristarcheae; de verzameling der scholia wordt alleen genoemd, en het werk gekenschetst als eene uitbreiding tot de verdienstelijke werken van Lehrs in dit vak, en daardoor eene bijdrage tot de kennis der grammatische methode van Aristarchos en zijne volgelingen. — S. 25 (14) *R. Köhler, die Dionysiaka des Nonnus v. Panopolis.* K. heeft met goed gevolg eene poging gedaan, om een uittreksel van de uitgebreide Dion. te geven voor degenen, die het gedicht zelf niet lezen, en om door opgave der bronnen van N. en mythologische verklaring der Bacchuslegenden ook hen te gerieven, die het gedicht willen bestuderen. — S. 31 (17). *Alb. Bormann*, *Altlatinische Chorographie u. Städtegeschichte.* Mit 1 Karte u. 3 Plänen. Ref. verwijst op de vroegere werken van dien schrijver, Antiquitatum Aricinarum particula en Antt. Lanuvinarum part. I; het doel was de bestaande werken over de Romeinsche Campagna nogmaals te toetsen. Hij behandelt achtereenvolgens de grenzen van Latium, deszelfs geologie en de plaatsbepaling der Latijnsche steden. Oud-Latium is het gansche verbond van steden onder Rome, ook van niet-Latijnsche steden: de grenzen zijn de Tiber van Ostia tot Crustumerium, dan eene regte lijn van daar over Nomentum naar Tibur, dan langs de Aequische bergen naar Praeneste, en voorts noord-

oostelijk van den Albaanschen berg langs den Algidus, zonder het gebied der Hernici te raken, voorts tusschen Alba en Aricia over den Monte Ariano, en van daar zuidelijk langs het gebied van Lanuvium, om eindelijk tusschen Lanuvium en Ardea langs den Numicius, thans Rio torto, tot de zee terug te keeren; Prisci Latini beteekent oude Latijnen, Castrum Inui was Rutulisch, Apiolae niet stellig Latijnsch. — In het geologische deel is vooral de beschrijving van het Albaansche gebergte merkwaardig. — Albunea ligt in de Solfarata d'Altieri; bij de porta Capena was een woud der Camenae en een heiligdom van Egeria, voorts worden de Numicius, de bron van Anna Perenna, de Allia, lacus Regillus, Laurentum, Lavinium, Aricia, Alba Longa nader bepaald: de »tempel der »Sibylla Albunea" bij Tibur is een tempel van Vesta; er heeft geen tempel maar slechts een woud van Tiburnus aan den Anio bestaan; jammer dat het opschrift op de kolom van Duilius nog als echt wordt aangehaald. Ook de kaart en de plattegronden zijn goed (?). (De schrijver is niet zelf daar ter plaatse geweest: zijne kaart is voornamelijk naar Westphal gevolgd, zoo als ook in de voorrede berigt wordt). — 4. S. 205 (742). *Corpus Inscriptionum Graecarum*. III. 34. *coll. Böckh., ed. Franz.* Na eene korte herinnering aan den intusschen overleden Franz wordt medegedeeld, dat in der daad hij het derde deel tot nu toe bewerkt heeft, onder toezigt van Böckh. De opschriften zelve zijn ook volgens de voorrede van minder belang dan die der beide eerste deelen; enkele zijn ter onregter plaatse aangevoerd. Vele nieuwe Grieksche namen komen hier voor, eene lange lijst wordt medegedeeld van namen, die Pape in zijn »Wörterbuch der »Eigennamen" niet heeft: zij staan op ooren van allerlei vaatwerk. Voor het volgende deel wordt eene verhandeling »de inscriptionibus suspectis" beloofd, het 4de deel zal de Inscriptiones incertorum locorum bevatten, de tituli Christiani, tit. suspecti, commentatio palaeographica en indices; welligt volgt ook nog een appendix universalis na de 4 deelen. Na dit overzigt der voorrede volgt eene inhoudsopgaaf van het 3de en 4de stuk, namelijk: Pars XXXIII. Inscriptiones Italiae. Sectio I. Inscr. Magnae Graeciae, waaronder vooral de beide beroemde tafels van Heraclea, het Grieksche gedeelte. S. II. Hirpini, Peligni, Frentani. S. III. Latium, Etruria, Umbria, zeer gewigtig, naar den inhoud in 7 klassen verdeeld. S. IV. Italiae regiones cispadana et transpadana. Pars XXXIV. S. I. Inscr. Galliae Narbonensis et Aquitaniae. S. II. G. Lugdunensis. S. III. G. Belgicae, onbeduidend. Pars XXXV. Inscr. Hispaniae, 4 nummers. Pars XXXVI. Inscr. Britanniae, 2 n^{os}. Pars XXXVII. Inscr. Germaniae, 3 n^{os}. Pars XXXVIII. Inscr. Pannoniae, Daciae, Illyrici, 6 n^{os}. Addenda et corrigenda, zeer uitvoerig, vooral door bijdragen van verschillende geleerden, en uittreksels uit intusschen verschenen werken, die worden opgenoemd; de addenda loopen tot September 1850. Vooral voor Phrygie, Lycie en Aegypte is veel nieuws gevonden. Grieksche munten en Latijnsche inscripties zijn te weinig gekend, hier en daar is verkeerd gelezen of veranderd, sommige zeer verdachte titels zijn ter goeder trouw opgenomen. Dit neemt evenwel de groote verdienste van het werk niet weg. — S. 216 (743). *R. Lehmann, die Schrift vom Staate der Lacedaemonier u. die Panathenäische Rede des Isokrates.* Voorzigtig en ijverig wordt hier beproefd het bewijs te geven, dat de Panath. een antwoord is op het aan Xenophon toegeschreven werk, welk laatste volgens den schrijver door eenen leerling van Isokrates is geschreven en nu door dezen beantwoordt wordt. — S. 223 (748). *F. Susemihl, Kritische Skizzen zur Vorgeschichte des zweiten Punischen Krieges.* Niet geheel goedkeurende aankondiging, vooral wordt afgekeurd, dat de schrijver Niebuhrs Vorträge niet

gebruikt heeft, en op de onjuistheid van zijn gevoelen opmerkzaam gemaakt, volgens 't welk de regering te Karthago en de drie groote mannen uit de familie Barcas het altijd eens geweest zouden zijn. — S. 286 (1047). *H. K. E. Köhlers Gesammelte Schriften. Im Auftrage der Kais. Akad. der Wiss. hrg. v. L. Stephani.* VI Bde. gr. 8 mit 22 Kupfertafeln u. 10 lith. Tafeln. Zeer uitvoerige inhoudsopgave van dit uiterst gewigtige archaeologische werk, met enkele belangrijke opmerkingen. — S. 292 (1048). *H. Brunn, Gesch. der Griech. Künstler*, 1. Th. Bijna uitsluitend uit de schrijvers ontleend. Niet alles wordt goedgekeurd. — S. 293 (1049). *Λόγος περὶ τοῦ Δημοσθένους, ὑπὸ Γ. Γ. Παππαδοπούλου.* Programma bij gelegenheid der prijsuitdeeling van 1853, bij het Ἑλληνικὸν Ἐκπαιδευτήριον te Athene, dat in 1849 gesticht is en door P. geleid wordt. Hij behandelt het leven van D., en sommige afbeeldsels van den redenaar, vooral eenen trouwens beschadigden kop, die in 1849 te Athene gevonden werd. Het stuk wordt besloten door eene aanspraak tot de leerlingen, welke de »Universitätsprofessor" Bambas bij genoemde gelegenheid heeft uitgesproken.

Göttingische Gelehrte Anzeigen. 1854, 1es Stück. S. 1. — 1. *Diogenes Laertius ed. C. G. Cobet.* 2. *Hesychius Milesius* in de *Fragmenta Historicorum Graecorum ed. C. Müller* IV. 144—177., door Fr. Cr. (Friedrich Creuzer) te Heidelberg. — Cobet heeft de Italiaansche hss. van Diogenes vergeleken, dat noodig was omdat nog in 1788 J. Rossi in zijne kritische *Commentationes Laertianae* het beste hs. geheel heeft overgeslagen. In Frankrijk hebben Henri Etienne (Stephanus) en zijn schoonzoon Isaak Casaubonus zeer veel voor dezen auteur gedaan. Ook Huet, bisschop van Avranches, en Ménage (omstreeks 1662) hadden oude hss.; welke deze geweest zijn, is aan ref. onbekend, die in 1826 de Parijsche hss. gezien heeft en ze voor onbeteekenend verklaart. De hr. Th. Schuch te Donaueschingen bezit nog rijke collectanea over Diogenes: deze zijn niet gebruikt, omdat Hübners uitgaaf S. voorkwam. Te Heidelberg is zeer weinig; ook van cod. Palat. 182 is niet veel te verwachten, misschien meer van Moskausche hss. (z. Wytt. Bibl. Crit. V. 127.). Het leven des schrijvers is niet bekend; denkelijk leefde hij onder Septimius Severus. — Na deze uitwijdingen vergelijkt ref. den tekst van het prooemium en de volgende 10 boeken bij Cobet en Meiboom, waaruit het groote verschil tusschen beiden blijkt: die vergelijking is voor geen uittreksel vatbaar. — Hesychios Milesios, ook illustris genoemd, was te Milete geboren, en zoon van Hesychios en Philosophia (zoo draagt de keizerin Irene of Helena Palaeologa bij Gemisthos Plethon den naam Ὑπομόνη), was een Christen: hij schreef eenen *πίναξ τῶν ἐν παιδείᾳ ὀνομαστῶν*, volgens Suidas: thans heet het werk *περὶ τῶν ἐν παιδείᾳ διαλαμψάντων*. Voorts een overzigt van algemeene geschiedenis tot op den dood van keizer Anastasius, *ἱστορία Ῥωμαική τε καὶ παντοδαπή*, en een geheel verloren werk over de daden der keizers Iustinus en Iustinianus. Uit de Algemeene Geschiedenis bestaat een groot fragment over de stichting van Constantinopel door Constantinus, waarvan de litteratuur bij Müller p. 144 vlg. wordt medegedeeld. Het werk behelst verder nog het gunstig oordeel van Photios over Hesychios, en de fragmenten; merkwaardig is de aanmerking op fr. 2 der Algem. Gesch. over den slag bij Actium en de tijdrekening naar indicties. Bij gelegenheid der hoofdstukken over de Beroemde Mannen heeft Müller reeds Bernhardy's *Suidas* en de afgedrukte bladen van Cobets *Diogenes* kunnen gebruiken, en heeft van dat voordeel ruim partij getrokken. — 9es Stück. S. 81. *Aeschyli Tragoediae*

rec. Hermannus, door F. Wieseler. Na eene korte inhoudsopgave wordt medegedeeld, dat H. alleen de noten op de Smeekelingen heeft voltooid, en (zeer te regt) opgemerkt, dat bij eene volledige uitwerking der overige treurspelen door Hermann welligt ook veel merkwaardigs zou zijn weggelaten, daar de commentarius op dit stuk toch al te kort is. — Voor de explicatie in ruimsten zin bestaat het voornaamste in de verhandeling »de erroribus Ionis Aeschyleae", en losse opmerkingen van zeer veel waarde overal door de adnotationes heen, met betrekking op de zamenstelling der stukken, de wijze van voordragt der lyrische partijen en de opvoering. Voor de taal is meer, vooral zorgvuldiger gewerkt, het meest voor moeijelijke en zeldzame woorden. — Haupt, de uitgever van Hermanns nagelaten papieren, heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt door het werk van zijnen schoonvader te geven zoo als het daar lag, alleen met eenige aanhalingen uit Hermanns overige werken, waaronder de verhandeling »de »re scenica in Aeschyli Orestea" misschien beter ware weggelaten: op andere plaatsen zouden eenige bijvoegingen van pas zijn geweest. — Met hoop wordt gewezen op Haupts belofte, weldra ook de scholia in een bijzonder deel uit te geven. (Mogen het dan *alle* scholia zijn, in eene goedkoope uitgaaf en met naauwkeurige opgave der bronnen). Bij het vaststellen van den tekst bleek Hermanns bedoeling niet altijd duidelijk: enkele malen heeft Haupt zich vergist. Reeds wegens de uitbreiding van den kritischen *apparatus* opent deze uitgave een nieuw tijdvak (zie *Mnem.* II. 335—377), nog meer ten opzigte der vele verbeteringen volgens gissing, waaronder zich uitstekende bevinden: ook twijfelde Hermann aan menige tot nog toe onopgemerkte plaats. Evenmin is te ontkennen, dat vele gissingen van Hermann minder waarschijnlijk, niet weinigen geheel verongelukt zijn. Daarna worden zeer vele plaatsen besproken. — 14es u. 15es Stück. 135. *G. Hermann*, *de re scenica in Aeschyli Orestea*, door F. Wieseler. De afkeuring, in de vorige recensie (S. 85) over deze verhandeling uitgesproken, gaf aanleiding om ze te motiveren. Over het Attische tooneel is nog veel onbekend, zelfs is naauwelijks opgemerkt, dat Atossa in de Perzen de eerste maal op eenen wagen verschijnt, en dat de handeling plaats heeft op een plein voor het *βουλευτήριον*, als het ware op eene Perzische *ἀγορά*. Voor de Zeven t. Th. en de Smeekelingen weet men de decoratie van het schutdoek — *σκηνή* in engsten zin — niet op te geven; in de Zeven t. Th. is een *βουλευτήριον* waarschijnlijker dan een paleis, in de Orestie zag men een paleis en twee tempels. — In de paleizen op het tooneel is een afgescheiden deel als woning voor de gasten niet aan te nemen, maar wel eene woning voor de vrouwen, en wel juist zoo als in het dagelijksche leven boven of achter. De *γυναικεῖοι πύλαι* Choeph. 865 staan dus gelijk met de gewone *μέσαυλος θύρα*, en uit het paleis komen allen door de middelste der drie poorten op het tooneel, deze is de *θύρα ἑρκεία*, overeen komende met de *δωμάτων πύλαι* Choeph. 719. Ook de beide tempels van Apollo en Pallas in de Eumeniden hebben slechts éénen ingang. Een »porticus ad templum pertinens" is niet aan te nemen, tegen Hermann op bl. 655 van zijnen Aeschylus, waarin de verhandeling weder is afgedrukt.

L., 4 *Apr.* 1854. E. J. K.

(Het vervolg in een volgend nummer).
